

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання Чернівецького обласного
Товариства польської культури
ім. Адама Міцкевича

Nr 39-40 (621-622)
Sierpień-Wrzesień 2010 r.
Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

**Pismo społeczne, gospodarcze
i literacko-kulturalne**

Redakcja serdecznie dziękuje za dofinansowanie kosztów druku ze środków Senatu RP za pośrednictwem Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie»

Kresy jada do Mrągowa

**Jurij
BOGUCKYJ**
nowym
przewodniczącym
Komitetu
Państwowego Ukrainy
ds. Narodowości i
Religii

Urodził się 24 września 1952 roku na Chersonszczyźnie. Ukończył studia w Kijowskim Instytucie Kultury (reżyser teatralny). Rozpoczął pracę jako reżyser jednego z domów kultury w Chersoniu. W 1977 przeszedł do pracy w aparacie komсомolskim i partyjnym. Od 1979 roku w Kijowie.

Pełnił funkcję kierownika Wydziału Kultury Miejskiego Komitetu KPU i I sekretarza Komitetu Rejonowego KPU w Kijowie. Należał do KPZR (do 1991 r). W latach 1991-1992 zajmował stanowisko Wiceministra Kultury. Pracował w administracjach prezydentów Leonida Krawczuka, Leonida Kuczmy, Wiktora Juszczynki i Wiktora Janukowycza, jak też w aparacie Rady Najwyższej

Ukrainy.

Dwukrotnie zajmował stanowisko Ministra Kultury i Sztuki w rządzie Wiktora Janukowycza. Ostatnio pracował, jako radca głowy państwa.

5 lipca 2010 r. został mianowany na stanowisko przewodniczącego Komitetu Państwowego Ukrainy ds. Narodowości i Religii.

W roku 2000 r. obronił pracę naukową na temat: «Kulturogenез як філософсько-історичний феномен», uzyskując stopień doktora nauk filozoficznych. Zonaty, ma dwie córki.

(„Dziennik Kijowski”, sierpień 2010 r.)

Pozdrowienie z początkiem roku szkolnego i akademickiego

Drogie
dzieci,
studenci,
rodzice,
nauczyciele i
profesorowie!
I ponownie
złocisty,
jesienny 1
września wita
nas wszystkich
z początkiem
roku szkolnego
i akademickiego,

zapraszając do szkół i uczelni wyższych.

Dołączamy się do wielu pozdrowień i my, życząc dzieciom i studentom sukcesów i tylko wysokich ocen a nauczycielom i profesorom cierpliwości i mądrości.

Pozdrawiamy osobno wykładowców i studentów na Uniwersytecie Narodowym im. Jurija Fedkowicza, nauczycieli języka polskiego i dzieci w Czerniowcach, Storożyńcu, Dolnych Piotrowcach, Starej Hucie, Pance, dyrekcję szkół państwowych tych wsi.

Dobrego początku i sukcesywnego zakończenia roku szkolnego i akademickiego w czerwcu 2010 roku!

Zarząd Główny Obwodowego
TKP im. Adama Mickiewicza
Redakcja „Gazety Polskiej Bukowiny”.

Шановні земляки! Прийміть
щирі вітання з нагоди найголовні-
шого свята нашої держави –

**Дня Незалежності
України.**

Проголошення
незалежності 19 ро-
ків тому реалізува-
ло вікові прагнення
українського на-
роду до національ-
ного відродження
і духовної свободи,
відкрило шлях до
економічного зростання та культур-
ного піднесення.

Роки незалежності стали випро-
бовуванням для українців на зрілість,
мудрість та стійкість життєвих прин-
ципів.

Нині ми усвідомлюємо, що тво-
рення держави – її сьогодення і май-
бутнього – наш спільний обов'язок.
Переконані, що відданість своїй
справі, високий професіоналізм, па-
тріотизм стануть надійною запору-
кою створення Української держави
європейського зразка.

Кожен з нас своєю плідною
працею примножуючи здобутки
Буковини, робить власний внесок у
справу розбудови всієї України. За
роки незалежності закріпилися по-
зитивні тенденції розвитку області
у соціально-економічній, суспільно-
політичній, культурній сферах. Ми
відроджуємо історичні пам'ятки,
шануємо своє героїчне минуле і
дбаємо про краще майбутнє нашого
спільного дому.

З нагоди величного національ-
ного свята бажаємо вам здоров'я
та родинного щастя, добробуту і
злагоди, життєвої наснаги та нових
звершень задля подальшого розквіту
рідного краю та всієї країни.

Голова обласної державної
адміністрації М.ПАПІЄВ,
голова обласної ради
І.ШИЛЕПНИЦЬКИЙ.

Дорогі чернівчани! Вітаю вас з
великим державним святом –

**Днем Незалежності
України!**

Упродовж багатьох століть цей
день наближали люди, яким сьогодні
виступається глибока повага і шана.

Становлення України як суверен-
ної держави стало визначним історич-
ним кроком для українського народу.

Нехай цей день принесе у ваш дім
щастя й радості, мир, любов, впевне-
ність та оптимізм.

Нехай наші спільні зусилля щодо
розвитку України, як правової і вільної
держави, приносять вагомі успіхи, а
добрі справи на благо нашої країни
та рідного міста будуть міцним під-
ґрунтям для подальшого розвитку
демократичного суспільства.

Бажаю вам успіхів і натхнення,
здоров'я, злагоди і добробуту в родині,
невичерпної енергії та здійснення
мрій.

З повагою
Чернівецький міський голова
М.ФЕДУРЮК.

Жгув – Сторожинецький район:

Співпраця між партнерськими регіонами поглиблюється

гості з Польщі, а й керівники району. Директор продемонстрував ескізний проект будови школи. Бургомістр Ян Мельчарек наголосив, що Жгув налаштований й надалі допомагати школі, і певні кошти вже збираються.

Під час цього візиту були також переказані кошти дитячій дошкільній установі у Старій Красношорі для купівлі пральної машини та спорудження спеціалізованого дитячого майданчика на території садка.

Гостей ознайомили із уже діючими туристичними комплексами, готелями Буковини, форельним господарством зокрема у Мигово та Берегометі.

Члени польської делегації відвідали Рідківці (Раранчу), де зустрілися із школярами місцевої школи та поклали вінки на могили польських легіонерів, які загинули під час Першої світової війни у битві під Рокитно. Наступного дня гостей чекали Хотин та Камянець-Подільський, а в середу 22 вересня – Шурдинський перевал і туристична база „Ковчег”, розташована на вершині гори. Протягом 4 днів гостей супроводжував голова ТПК

ім. Адама Міцкевича Владислав Струтинський. Прощаючись, гості дякували за гостинність та допомогу в організації цього візиту Правлінню обласного ТПК ім. Адама Міцкевича та керівництву відділення ТПК ім. Яна Павла II у Старій Красношорі.

Петро ЖУКОВСЬКИЙ.

Вже вчетверте чисельна делегація з містечка Жгова, що коло Лодзі, на чолі з бургомістром Яном Мельчареком відвідала своїх партнерів у Чернівцях, Сторожинці та Старій Красношорі. У Сторожинці 20 вересня гостей приймали голова Сторожинецької РДА Петро Брижак, голова районної ради Лазар Паладій та міський голова Микола Карлійчук. Гостей, серед яких переважали бізнесмени, познайомили з перспективними напрямками розвитку району, які потребують інвестицій. Це зокрема туристична та лісова галузі, комунальне господарство у Сторожинці.

Але в першу чергу поляки цікавилися, як була використана цільова спонсорська допомога на ремонт школи у Старій Красношорі. Гостям сподобався ремонт школи. А під час зустрічі тут були присутні не лише

Польща визнала провину за катастрофу літака Качинського

У Польщі визнали, що саме їх сторона несе відповідальність за більшу частину недоробок, які в сукупності призвели до катастрофи урядового літака ТУ-154, на якому загинув Лех Качинський. Про це заявили представники польської слідчої комісії.

Сукупність більше десятка факторів призвела до трагічної авіакатастрофи ТУ-154 президента Польщі Леха Качинського під Смоленськом, **повідомляє ТСН.**

Уповноважений представник Польщі, який очолює групу експертів, Едмунд Кліх визнав, що польська сторона несе відповідальність за більшу частину недоробок, які в сукупності призвели до катастрофи. Мова йде, зокрема, про способи підготовки екіпажу, підготовчі роботи перед нещасливим рейсом, а також бажання порушити правила.

Крім цього, як заявив Кліх, рішення польського екіпажу садити літак в умовах густого туману в Смоленську було «повністю нерозумним».

Результати розслідування польських експертів, які були спрямовані до Росії для участі у встановленні причин авіакатастрофи, будуть опубліковані пізніше.

Технічна комісія Міждержавного авіаційного комітету (МАК) почала підготовку проекту остаточ-

ного звіту про підсумки розслідування авіакатастрофи літака ТУ-154.

Технічна комісія МАК закінчила всі необхідні роботи по збору фактичної інформації, що стосується цієї авіаційної пригоди, а також всі заплановані випробування та дослідження.

Зокрема, до таких випробувань і досліджень належать: робота і збір інформації на польовому етапі розслідування, аерофотозйомка місця авіаційної події, викладка літака в реальному масштабі, розшифровка даних наземних та бортових засобів об'єктивного контролю, ідентифікація голосів членів екіпажу і групи керівництва польотами аеродрому Смоленськ-Північний, математичне моделювання польоту, контрольний обліг радіотехнічних і світлосигнальних засобів аеродрому, тренажерний експеримент на комплексному тренажері ТУ-154М, дослідження приладового обладнання літака.

Кліх, його радники і велика група цивільних і військових польських експертів брали участь у всіх основних аспектах розслідування. У розслідуванні також брали участь фахівці науково-дослідних інститутів і промисловості РФ, Польщі та США.

За повідомленням ТСН.

◆ ІНФОРМАЦІЙНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Чартерні авіарейси

«Лодзь – Вінниця – Лодзь»

відкриваються з 15 жовтня. Про це повідомив віце-президент аеропорту міста Лодзь Рафал Можджен. За його словами, перші авіарейси між Вінницею і Лодзю здійснюватимуться по вівторках і п'ятницях літаками польської авіакомпанії «Jet Air».

Попередня вартість авіаквитка з Вінниці до Лодзі складатиме 870 гривень або 350 польських злотих. Час польоту – 1 година 40 хв илин.

– Ми плануємо здійснювати ці авіарейси місцевими 46-ма літаками. Надалі зі збільшенням пасажиропотоків до обслуговування перельотів може бути залучено 160 місцевих авіалайнерів, – сказав Рафал Можджен.

Він додав, що новий авіарейс буде зручним і для туристів, і для бізнесменів, оскільки через цей польський аеропорт проходить багато міжнародних авіарейсів, а з Лодзя до центру Варшави можна доїхати залізницею всього за годину. За такий же час, власне, можна добратися у центр польської столиці зі столичного летовища.

Польща ввела реєстрацію візових анкет через Інтернет

Консульський відділ Посольства Польщі в Україні презентував нову систему реєстрації заявок на отримання польської візи.

Як пояснили у польському консулаті в Києві, реєстрацію візових анкет тепер можна здійснювати через Інтернет.

За словами керівника візового відділу посольства Гжегожа Стиковського, для заявника в Інтернеті відкривається анкета, яку потрібно заповнити протягом не більш як 30 хвилин (після закінчення цього часу анкета закривається). Через Інтернет можна також обрати день і час для подачі документів у консулат.

У посольстві також відзначили, що значно зросла кількість візитів українців до Польщі, адже торік українські громадяни отримали на 38 відсотків віз більше ніж за попередній рік.

Греко-католицька церква Любліна – перша серед «7 чудес мого міста»

Перше місце у загальнопольському конкурсі «7 чудес мого міста», що проводився у Польщі, посіла греко-католицька церква міста Любліна.

У загальнопольському фіналі цього конкурсу взяло участь дев'ять міст та близько семидесяти населених пунктів-кандидатів з усієї Польщі. У результаті інтернет та смс-голосування найгарнішими місцями у Польщі стали: у Любліні – греко-католицька церква, у Вроцлаві – ринок, у Кракові – венединський монастир у Тиньцу, у Познані – цісарський замок, у Варшаві – Віланув, у Познані – Цитадель, у Вроцлаві – споруда залізничного вокзалу.

– Перше місце в загальнопольському конкурсі для греко-католицької церкви в Любліні – справді несподіванка. Є це свідченням активності та чисельності усіх тих, хто ототожнює себе з цим особливим храмом. Любов до історичної спадщини, згуртованість, взаємодітримка стали передумовою перемоги. Ця подія є символічною та показує, що поруч із вже відомими місцями існують історичні пам'ятки, значення та цінність яких щойно відкриваємо для себе і світу, – зазначив парох греко-католицької парафії у Любліні о. Стефан Батрух.

Церква Різдва Пресвятої Богородиці у Любліні була збудована у 1759 р. в містечку Угринів на Сокальщині, як парафіяльний храм св. Миколая. Коли у 1900 році в Угриніві збудували нову церкву, стара була передана парафії у село Тарношин біля Томашова Люблінського з призначенням на дочірню церкву Різдва Пресвятої Богородиці. До 1947 року церква служила місцевим греко-католикам, а після депортації українського населення використовувалася римо-католицькою парафією. Після 1960 року, старовинна церква була покинута та залишена на власну долю, внаслідок чого стала жертвою чисельних актів пограбувань та вандалізму. Її двічі підпалювали, однак вогонь, на щастя, був погашений навколишніми мешканцями. Впродовж понад 30 років існування в стані запущеності середина церкви була цілковито позбавлена елементів оснащення. У 1994 році греко-католицька парафія в Любліні взяла під свою опіку цю церкву і своїми стараннями перенесла її до Любліна з метою проведення реставрації та культового використання і музейної експозиції.

Українцеві-заробітчанинові – польська медаль

«За жертвенність і відвагу»

Польські ЗМІ рясніють заголовками про подвиг громадянина України, який працює у Польщі водієм рейсового автобуса, – Маріана Палиги. Цього 42-річного українця удостоєно медалі «За жертвенність і відвагу». Він, ризикуючи власним життям, врятував пасажирів від двох бандитів з псом.

У виданні «Super Express» наголошено, що цей герой-українець допоміг пасажиrowi, на якого в автобусі напали двоє бандитів з величезним собакою без намордника. Мазовецький воевода нагородив його медаллю «За жертвенність і відвагу».

Нагороду громадянинові України Маріанові Пализі вручила мер Варшави Ганна Гронкевич-Вальц.

За повідомленнями інформантів.

Pragniemy powrócić tu

Unia Europejska to nie slogan, ale bardzo konkretna rzeczywistość. Wspólnota europejska, członkiem której jest Polska, kształtowała się przez wiele dziesięcioleci. Doskonale wiemy, jakimu przemodelowaniu uległy relacje skłóconych ze sobą narodów. Wiele problemów współczesnego świata ma swoje źródło w braku dialogu. Człowiek, który nie rozmawia, staje się nieufny, podejrzliwy i z czasem wręcz zaczyna się bać drugiego człowieka. Tworzą się stereotypy, a te z kolei stają się naturalną pożywką dla podstaw nietolerancji i uprzedzeń wobec innych.

Sądzę, że międzynarodowy program wymiany młodzieży, zaproponowany przez Gimnazjum №65 w Poznaniu przy współpracy z Poznańskim Oddziałem Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz Czerniowieckim Obwodowym Towarzystwem Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza, doskonale wpisuje się w zasadniczą misję szkoły, którą jest kształcenie i wychowanie młodego człowieka. Młodzież uczy się, bo w sposób jak najbardziej naturalny i bezpośredni poznaje całą

złożoną rzeczywistość, w której żyje jego przyjaciel czy przyjaciółka zza zachodniej granicy. Często uczy się ich języka, poznaje historię i kulturę ich kraju, uwarunkowania społeczne i polityczne. Z drugiej natomiast strony uczestnik programu rozwija w sobie niezwykle cenną umiejętność, jaką jest kultura współżycia z innymi, poszanowanie ich odrębności.

Każde moje spotkanie z historyczną ojczyzną jest wielkim przeżyciem i pełne różnego rodzaju oczekiwań. Nie był wyjątkiem i pobyt 31-osobowej delegacji z Czerniowiec w Poznaniu w składzie dziewiętnastu uczniów Polskiej Szkoły Niedzielnej i trzech nauczycieli oraz dziesięciu studentów ze stowarzyszenia ukraińskiej młodzieży katolickiej "Obnova". Wymiana, która trwała w terminie od 05.09. do 14.09.2010r., wzbogaciła wzajemnie młodzież polską i ukraińską. Nie było w niej młodszych i starszych braci. Było partnerstwo, życzliwość, gorący uścisk dłoni, szczerzy przyjacielski uśmiech. Każda dziedzina życia państwa, a mianowicie: gospodarka, układ samorządowy, wiedza, kultura, została ujęta przy zapoznaniu młodzieży ukraińskiej z Polską.

Organizacja naszego pobytu była tak przygotowana, że nie mieliśmy czasu na nudę. Czuliśmy się zaszczytzeni na przyjęciu przez Prezydenta Poznania, który zapoznał grupę młodzieży z Czerniowiec z życiem samorządowym miasta.

Ścisły program, ułożony przez gospodarzy, wymagał niemal wojskowego zdyscyplinowania – o siódmej pobudka. A dalej każdego dnia spotkania, zwiedzania, występy młodzieży z Czerniowiec z wcześniej ułożonym programem, a wieczorem każdy z uczestników relacjonował sam sobie z odniesionych przez cały dzień wrażeń. Polska młodzież z Gimnazjum № 65, która w ciągu dziesięciu dni towarzyszyła ich gościom z Ukrainy we wszystkich przedsięwzięciach, przeprowadzała konkursy i kwizy z zakresu wiedzy o Polsce i jej historii na utrwalenie zdobytej wiedzy podczas wycieczek. Za czas pobytu w Polsce zwiedziliśmy Poznań, pierwszą stolicę Polski Gniezno, Legnicę i Wrocław po drodze do domu. Zadziwia postawa naszych sąsiadów, ich stosunek do życia duchowego oraz do przekazywania młodemu pokoleniu wartości moralnych. Umiejętność szanowania starych zabytkowych kościołów świadczy o wysokiej cywilizacji narodu polskiego. Jako świadectwo zwiedzone przez nas katedry w Poznaniu i Gnieźnie, przepiękny barokowy kościół farny w Poznaniu. Dotknęliśmy dzieł

Polski na terenach połączonych z czasami panowania pierwszych władców Polski oraz początków państwa polskiego. Podczas zwiedzania Lednicy i Gniezna młodzież z Czerniowiec porównywała historię i losy obydwu państw, które mają wiele wspólnego.

Nie zabrakło również imprez sportowych w basenach i w kregielni Poznania i Leszna. Kolejną niespodzianką dla delegacji ukraińskiej było zwiedzanie poznańskiego zoo i palmiarni. Ale największym przeżyciem okazały się występy dzieci i młodzieży z Czerniowiec na uroczystościach z okazji Dni Lwowa w Poznaniu.

Wieczór spędzony przy ognisku z zaprzyjaźnioną polską młodzieżą był wesoły, chociaż między nami błędził duch smutku i żalu, że jutro dni spędzone w Polsce staną się już historią i my wsiadniemy do autokaru nie dla tego, żeby wyruszyć na kolejną wycieczkę, ale pojechać do domu.

Mam nadzieję, że na tym nasza przyjaźń się nie skończy, ponieważ wymieniliśmy się adresami i mamy zamiar korespondować ze sobą. Moim zdaniem obopólne korzyści z takich kontaktów są nie do przecenienia. Młodzież, nie obciążona bezpośrednimi wspomnieniami z trudnych okresów naszych historii, łatwo zawiera przyjaźnie, zauważa problemy wspólne i spostrzega ważne i interesujące odmienności. Myślę, że tego typu wymiany powinny być integralną częścią pracy wychowawczej każdej szkoły.

W czasie trwania projektu współpracowały ze sobą: Gimnazjum № 65 w Poznaniu, Poznański Oddział Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Obwodowe Towarzystwo Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza w Czerniowcach. Za wsparcie i za pomoc, na którą mogliśmy zawsze liczyć, wszystkim serdecznie dziękuję. Do realizacji projektu były potrzebne fundusze, które nasi gospodarze uzyskali od Ministerstwa Edukacji Narodowej Polski, za co również wyrażamy odpowiednim instytucjom naszą bezgraniczną wdzięczność.

Łucja USZAKOWA,
kierownik delegacji młodzieży
z Czerniowiec.
Zdjęcia autora.

Коли зникають кордони...

У вересні в чарівному старовинному польському місті Познані відбулися заходи в рамках програми фольклорного польсько-українського молодіжного обміну, присвяченого дням Львова. Чернівецьке товариство українських студентів-католиків „Обнова” представило свій молодіжний погляд на нашу українську культуру та колоритні традиції багатонаціональної Буковини.

У програмі поїздки було знайомство з польською культурою, спілкування з місцевою молоддю, спільні екскурсії в Познані та пізнавальні поїздки у Гнезно, Лешно, Легницю, Вроцлав, різноманітні вечірки та забави. Виступаючи у концертах перед поляками кожен оновлянин відчув себе справжнім артистом. Разом із Заслуженим для польської культури дитячим

колективом „Квіти Буковини”, створеним при польській недільній школі, члени „Обнови” співали українських пісень. І що-хвилині переконувалися, що дружба не має кордонів, а прекрасних товаришів можна знайти в іншій країні, не знаючи навіть мови, використовуючи лише посмішки, щирий спів та молодіжний запал.

– Подорожуючи Польщею, я була в захваті від цієї країни, – ділилася враженнями учасниця програми Ольга Гаджала. – Важко навіть відповісти, що мені сподобалось більше. Я вражена оригінальними архітектурними спорудами і поляками, які завжди готові вислухати і допомогти. Так, костел у Познані на Старому ринку біля ратуші, виконаний у стилі бароко, справив на мене незабутнє враження. Коли заходиш

у цей храм, відчуваєш себе зовсім іншою людиною, бо маєш змогу побачити і відчути незбагненну красу, мир, благодать, яку дарує нам Господь. Надзвичайно цікаві й інші костели – у Гнезно, у Познані та у Лешно. Їх неповторну красу важко описати. Це треба бачити! У Гнезно ми ще й на літургію потрапили. Безумовно, усіх зачарував орган, звуки якого, здавалось, підносили нас до небес. Та все-таки найбільше вразили люди, які так широко і приязно ставились до нас. Хай Господь посилає їм многії літа!”

А Олександра Хухліна вражена тим, що Польща зустріла українців яскравими барвами на будинках. Це навіть

неймовірно холодного ранку піднімає настрий. Їй сподобались старовинні архітектурні ансамблі, куточки живої природи і незвичні сценки на площі Ринок, де водночас можна потрапити в часи суворого середньовіччя, де лицарі безстрашно б'ються на мечах, а гарні пані велично ступають бруківкою, спостерігати за познанськими козликками, які за віком не поступаються тій бруківці, і скуштувати багатоповерхові канапки з ароматною помідоровою зупкою... І польська, і українська молодь запам'ятає ці дні надовго, бо всі отримали тут неймовірний заряд гумору та позитиву. І за це все – щира подяка правлінню Чернівецького обласного Товариства польської культури ім. Адама Міцкевича, яке залучило „Обнову” до реалізації такого цікавого проекту.

Прес-служба ТУСК «Обнова».

Kraków gości studentów

15 sierpnia Szkoła Letnia Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w Krakowie gościnnie otworzyła drzwi dla studentów z różnych krajów, którzy zebrali się razem żeby uczyć się języka polskiego oraz lepiej poznać kulturę, historię, współczesność Polski. W ciągu dwóch tygodni studenci z Ukrainy, Białorusi, Rosji, Francji, Włoch, Chorwacji, Czarnogóry, Słowacji, Mołdowy odwiedzali zajęcia w skutek czego znacznie udoskonalili język polski. Wysoko wykwalifikowani lektorzy stosowali nowoczesnych metod pracy, korzystali też z bardzo dobrych materiałów dydaktycznych, robili wszystko, żeby lekcje zainteresowały młodych ludzi, dla tego zajęcia zawsze były prowadzone w ciekawy sposób, który zachęca do nauki. Atmosfera była bardzo miła i

zwiedzaniu kopalni soli w Wieliczce – najstarszego w Polsce przedsiębiorstwa solnego. Wyjazd do Zakopanego oraz wyjście do Krakowskiego Parku Wodnego, jednego z największych krytych akwaparków w Europie, również dostarczyli wszystkim niezapomnianych wrażeń. Oprócz tego, były zorganizowane wycieczki do Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz Muzeum Historycznego Miasta Krakowa Fabryka Schindlera. To była możliwość otrzymać więcej informacji o czasie okupacji 1939-1945, o tragicznych wydarzeniach II wojny światowej.

Wszyscy słuchacze byli bardzo zadowoleni pobytem w Krakowie. Przecież Szkoła Letnia – to nie tylko nowa wiedza, mnóstwo wrażeń i pozytywnych emocji, lecz

przyjazna.

Jednak czas pobytu w Mieście Królów Polskich pozostał w pamięci uczestników Szkoły Letniej nie tylko nauczaniem, ale również nasyconym programem kulturalnym. Codziennie po zajęciach studenci mieli rozmaite wycieczki, i dzięki temu świetnie spędzili dwa tygodnie z korzyścią dla siebie. Przede wszystkim było zwiedzanie Starego Miasta, w szczególności Rynku Głównego, Kościoła Mariackiego, Bramy Floriańskiej, Kościołów oo. Dominikanów i oo. Franciszkanów. Znajomość ze słynnym Krakowem potrwiała podczas wycieczki do Wawelu, gdzie uczestnicy Szkoły Letniej zobaczyli Zamek Królewski, Katedrę, Groby Królewskie i Dzwon Zygmunta. Poza tym, studenci mieli okazję zapoznać się ze wszystkimi etapami rozwoju techniki górniczej w poszczególnych epokach historycznych dzięki

jeszcze poznawanie nowych ludzi, okazja do nawiązania przyjaźni z rówieśnikami z różnych krajów i oraz ciekawa komunikacja.

Niestety, dwa tygodnie przeleciały bardzo szybko, i już w piątek, 27 sierpnia, w Domu Polonii odbyło się uroczyste zakończenie Szkoły Letniej. Jej uczestnicy otrzymali dyplomy oraz książki. Wszyscy serdecznie dziękowali za piękną organizację pobytu w Krakowie kierownikowi Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Kiedy już wracaliśmy do domu, w Krakowie padał deszcz. Chyba Miasto Królów Polskich też nie chciało żegnać się z nami...

Karina MIELNICKA,
studentka katedry
stosunków międzynarodowych
Uniwersytetu Narodowego w
Czerniowcach.

Zwiedziliśmy część miasta nad rzeką.

Kronika szczęśliwych dni

22 lipca. 21.00 – wyjechaliśmy z Czerniowiec busem – 9 dzieci ze Starej Krasnoszory, Storozynca i Czerniowiec, a z nimi ich opiekun.

23 lipca – przekroczyliśmy na piechotę granicę i ziemia polska zaprezentowała nam piękny ranek. Przez cały kraj pociąg pośpieszny niesie naszą grupę do Zielonej Góry na kolonie. Gorące przyjęcie przez organizatorów na dworcu i na odpoczynek do Łagowa (godzina jazdy od Zielonej Góry).

24 lipca. Łagów – piękne miasteczko na brzegu dwóch jezior połączonych między sobą oraz bardzo czystą wodą. Kąpiel w jeziorze tylko pod nadzorem ratowników; a pływanie na dużych rowerach wodnych – po 5 dzieci z opiekunem i każdy w kamizelce bezpieczeństwa. Nad jeziorem, na górze stoją budynki naszej kolonii. Grupa z Bukowiny mieszkała w zamczku. Oprócz nas na koloniach była grupa z Mołdawii i trzy grupy z Białorusi.

Cały nasz pobyt tak w Łagowie, jak również na wszystkich wyjazdach – w dzień i w nocy razem z nami byli nasz anioł-stróż, kierownik grup zagranicznych pan Janusz oraz psycholog-wychowawca pani Magda. Jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim, kto zapewnił nasz pobyt w Łagowie – od smacznych dań do słodkiego snu.

25 lipca. Po obiedzie wyjechaliśmy do Zielonej Góry, gdzie 2,5 godziny kąpał się i bawił się na terenie kompleksu basenowego w centrum rekreacyjno-sportowym. Wieczorem o 20.00 już byliśmy w amfiteatrze na wspaniałym Festiwalu Piosenki Rosyjskiej. Występowali soliści i zespoły polskie, oraz ze strony rosyjskiej – Waleria, Dima Biłan i in.

26 lipca. Z rana zwiedzanie miasteczka Słubice i nowoczesnego Collegium Polonicum, a potem przekroczyliśmy most przez Odrę – i już byliśmy w Niemczech we Frankfurcie nad Odrą. Zdziwione dzieci pytały się, a gdzie jest granica, gdzie są służby graniczne? Zwiedziliśmy część miasta nad rzeką.

28 lipca. Spotkanie w palmiarni ze sponsorami i organizatorami, przedstawicielami wspólnot i stowarzyszeń. Były bardzo smaczne słodczyce, lody oraz napoje, a następnie koncert. Po palmiarni – zwiedzanie Muzeum Bukowińskiego, w którym o Domu Bukowińskim i historii bukowińczyków bardzo interesująco opowiadał nam pan Wilhelm Skobiński, Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Bukowińska”. Pod koniec dnia oglądaliśmy Rozgłośnie Radia «Zachód».

29 lipca. Byliśmy w Paradyżu. Klasztor Księża Salezjanów, kompleks XVIII wieku jest przepiękny, a jeszcze przychodzą tu polscy żołnierze pomodlić się przed odjazdem do Iraku, Afganistanu i innych gorących miejsc świata.

30 lipca. Na granicy z Niemcami trzy dni i noc odbywał się festiwal rok-n-rolowy „Wódstok”, który odwiedziło około 250 tys. osób. Na tym festiwalu były również nasze starsze dzieci.

31 lipca. Boryszyn. Zwiedziliśmy ogromne podziemne

Piękny widok Pragi.

Grupa z Bukowiny mieszkała w zamczku.

umocnienia hitlerowskie – do 70 m głębokości i do 80 km długości (podobne do linii Mazino we Francji). Przed wejściem ubraliśmy kurteczki, chociaż było gorąco, ale pod zemlą tylko +120C. Na górnej warstwie w bunkrach siedzieli, chodzili, grali w karty i pili piwo hitlerowskie żołnierze oraz oficerowie, mieli prawdziwą broń z czasów II wojny światowej (aktorzy z Poznania). Niżej cały system tunelów z kolejką...

1 sierpnia. Wszyscy pojechali na zielonogórski stadion „Żużel” na pierwszeństwo Polski z żużla. Zaryczyły motocykle i rozpoczęła się walka między drużynami „Zielona Góra” i „Tarnów”. Najpierw dzieci siedziały spokojnie, ale potem rozpalili się tak, że wstawały i głośniejsz od wszystkich krzyżały: „Zielona Góra”!, „Zielona Góra”! Po zakończeniu zawodów od razu zawieziono nas do „McDonaldsa”.

2 sierpnia. Pożegnalny dzień w Łagowie. Spotkanie z organizatorami i sponsorami. Ciepłe słowa wdzięczności od dzieci i opiekunów z wręczeniem upominków. Najlepsze życzenia i upominki – również od sponsorów. Było wesoło, ale już nadchodził smutek – smutek pożegnania. Dzieci rzuciły do jeziora grosze, aby powrócić tu jeszcze. Przypominali sobie wszystko: konkursy i dyskoteki, zabawy, piosenki i wieczory przy ognisku ze smażeniem kielbasek... A lzy im padały z oczu...

3 sierpnia. Rano o 7.00 wyjazd z Łagowa. Wszystkie nasze torby i plecaki już w autobusie i my odjeżdżamy do Szklarskiej Poręby – w góry Sudety. Pozostawiliśmy autobus i na piechotę poszliśmy po górach (około 3 km) – aż do wodospadu Szklarka

Dalej już – Czechy – 150 km do Pragi.

Nocleg w akademiku „Stranov”.

4 sierpnia. Zwiedzanie przecudownej Pragi zaczęliśmy od rana. Wycieczkę prowadził pan Stanisław z Zielonej Góry, który dokładnie opowiadał nam o zabytkach starego miasta. Potem był obiad z potrawami kuchni czeskiej. Dalej były – plac Wacława, Muzeum Narodowe, Teatr, piękne ulice Pragi, most Legii. W końcu wycieczki kolejką linową pojechaliśmy na górę – do akademika na odpoczynek.

5 sierpnia. Piękny widok Pragi, którą pozostawiliśmy i rozpoczęliśmy swoje drogi do domu.

6 sierpnia. raniutko pożegnaliśmy się z naszymi drogimi panami – Wilhelmem Skibińskim i Januszem Jarosem na dworcu w Zielonej Górze, i o 6.30 nasz pociąg ruszył w kierunku Ukrainy.

7 sierpnia. Ciepłym, słonecznym porankiem dzieci i rodzice już szczęśliwie obejmowali się w Czerniowcach i Storozynca. W imieniu całej grupy serdeczne “Bóg zapłać!” organizatorom i sponsorom ze strony polskiej i zarządowi Czerniowieckiego obwodowego TKP im A.Mickiewicza.

Jan SZEJKA.

„Płomykowi Bukowiny” dziękują... w języku polskim

Minęła już ponad połowa wakacyjnego lata, a w obozach wypoczynkowo-rekreacyjnych trwa już trzeci turnus. Razem odpocznie w nich w ciągu lata setki młodych Bukowińczyków. A spośród najbardziej ulubionych uzdrowisk, niewątpliwie jest „Płomyk Bukowiny” znajdujący się na wsi Wala Kuźmina Hłybockiego Rejonu. Jedną z ośmiu grup dzieci w trzecim turnusie została całkowicie sformowana z dzieci wspólnoty polskiej naszego kraju. Według informacji prezesa Towarzystwa Kultury Polskiej imienia Adama Mickiewicza Władysława Strutyńskiego, taki wypoczynek zorganizowali oni już po raz trzeci, dzięki wsparciu finansowemu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Czerniowieckiego Obwodowego Komitetu Pracowników Kooperacji Spożywczej oraz Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. A propos, grupa dzieci z rodzin ukraińskich Polaków odpoczywała tego lata również w Polsce na zaproszenie Stowarzyszenia „Wspólnota Bukowińska” działającego w Zielonej Górze. Poza tym, kilka dni temu nasze dzieci pojechały na wypoczynek do uzdrowisk polskich dzięki wsparciu Kościołów Storożynieckiego i Czerniowieckiego. Natomiast w „Płomyku Bukowiny” rodzice zapłacili tylko 10 procentów wartości turnusu. W tym roku grupa została sformowana z dzieci z Czerniowiec oraz Rejonu Storożynieckiego.

Na pytanie, jak im się odpoczywa, dzieci wspólnie i wesoło odpowiadają jednym-jedynym wyrazem: „fajnie”. Lecz nie odmówiły również szczegółów swoich emocji.

Iwan Ołeksniuk, 8 klasa. Jestem po raz pierwszy w życiu na obozie wakacyjnym. Nie myślałem, że będzie tu tak interesująco. U nas od rana do wieczora coś się dzieje

– albo zawody sportowe, albo wszelkiego rodzaju konkursy, albo pływamy w basenie, albo ruszamy na pieszą wyprawę. A jeszcze nadążamy pilnować czystości i porządku w naszym domku i na przylegającym terytorium, uczymy się języka polskiego. Ale, oczywiście, najbardziej mnie interesują dyskoteki...

Anatol Fricler, 8 klasa. W ubiegłym roku miałem okazję pobytu w Polsce na obozie rekreacyjnym znajdującym się pod Zieloną Górą. Wciąż nie mogę zapomnieć tego wspaniałego wypoczynku. Lecz tu, w „Płomyku

Bukowiny” również jest bardzo interesująco i wesoło. Naszą grupę nazwaliśmy „Kabareciarze”, żyjemy po przyjacielsku i wesoło. Od razu ustaliliśmy kto będzie reprezentował grupę na zawodach sportowych, kto – w konkursach kreatorskich. M.i. u nas w obozie rekreacyjnym została wprowadzona własna „waluta” – „płomyki”. Ciężko jest ją zdobyć – należy wyróżnić się czymś dobrym spośród innych grup, i dopiero wówczas możemy kupić sobie na zapracowane „płomyki” dodatkowy czas na dyskotekę lub na basen, inne przyjemności.

Czynimy wszelkie możliwe wysiłki ku temu by je zdobyć...

Ania Diakonesku, 9 klasa. Mamy szczęście że mamy przepiękną pogodę, dużo kąpiemy się, spacerujemy. A jeszcze – doskonalimy swój język polski. Ponieważ, chociaż u każdego z nas w rodzinie jak minimum jeden z rodziców jest polskiej narodowości, nie władamy językiem doskonale. Ktoś – lepiej, ktoś – gorzej. Dlatego uczymy się chętnie, poznajemy polskie przysłowia, piosenki. Do rzeczy, piosenka reprezentacyjna naszej grupy

„Sokoły” również brzmi w języku polskim.

Stanisław Liśniański, 5 klasa. Przyjechałem na obóz po raz pierwszy w życiu. Najpierw trochę się bałem, myślałem, że będę tęsknił za domem. Lecz mnie tu dobrze przyjęto, od razu znalazłem sobie przyjaciół. Chodzimy na pisze wycieczki, jeździliśmy nawet na wycieczkę do Czerniowiec, pokazywano nam uniwersytet, inne interesujące zabytki historii i kultury. A jeszcze bardzo mi się podoba to, że na noc nasza wychowawczyni czyta nam bajki w języku polskim.

Podsumowując rozmowę, wychowawca grupy Władysław Krasowski (student czwartego roku Bukowińskiej Państwowej Akademii Finansów) opowiada, że razem z kolegą – również wychowawcą Marianną Brużą opiekują się 30 dziećmi w różnym wieku – od 9 do 15 lat. Żyją jedną dużą rodziną, wspólnie odpoczywają, pomagają jeden drugiemu. Grupa pomyślnie wzięła udział w konkursie aerobiku, w zawodach koszykarskich, pionierbolu. Własnym wysiłkiem inscenizowała bajkę, tańczyła, śpiewała, miała własną gazetkę.

Krótko mówiąc, wszystko – jak się należy. Wychowawcy są przekonani, że „Płomyk Bukowiny” jeszcze długo będzie grzał dusze i serca ich wychowanków, pozostawiając z pobytu na obozie najlepsze wrażenia. I, oczywiście, od każdego z nich – szczerze podziękowania obwodowemu Towarzystwu Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza, Krakowskiemu Oddziałowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” za możliwość takiego pięknego i wartościowego wypoczynku.

Tamara PODOLAN.

Kresy jadą do Mrągowa

Jest na Warmii i Mazurach takie miasto, gdzie poleskie sokoły czy wołyńskie słowiki są zawsze oczekiwane, w którym wszystkimi barwami żyje Ziemia Wileńska, a grodzieńscy lechici i głosy znad Niemna wzruszają do głębi. Tym miastem jest Mrągowo, otoczone pięknymi jeziorami, a nad największym – Czosem – odbywa się galowy występ polskich artystycznych zespołów kresowych przybyłych z Ukrainy, Litwy, i Białorusi. Od wielu lat tu sukcesywnie promują różnorodności i równości kultur Bukowiny polonijne zespoły obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza.

Galowy koncert Festiwalu Kultury Kresowej jest finałem trzydniowych spotkań artystów, plastyków, mistrzów sztuki ludowej, poetów, dziennikarzy.

W tym roku Mrągowo, po raz szesnasty, zaprosiło kresowiaków, którzy tańczą, śpiewają, modlą się i czują po polsku. Zaprosiło z tych stron, gdzie nie zanika mowa polska, gdzie młodzież umie wybijać krakowiaka i mazura, a starsi, nieraz sędziwi, nie zapomnieli pieśni swych matek. Bo Kresy – to magiczna siła, która nie pozwala zapomnieć skąd jesteśmy, skąd pochodzi nasz ród i gdzie wrosły nasze korzenie.

Wyjechał więc młodzieżowy zespół „Bukowińskie Kolory” z Czerniowiec pod kierownictwem Ireny Manyk, który podbił serca widzów kresówki ze względu na swoją artystyczność, piękne głosy i stroje. Zespół śpiewaczy pokazał obrazki tradycji świętojańskiej. Swoją dorobek poetycki przedstawiła nauczycielka języka polskiego, wice-prezes Towarzystwa, Łucja Uszakowa.

Gości przywitała, tak jak i za ubiegłych lat burmistrz miasta Otolia Siemienieć, zwana matką Festiwalu, bo również z jej inicjatywy rozpoczęto przed 17 laty tę cudowną przygodę, Aniela Dobielska, prezes Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Mrągowie oraz zawsze życzliwi pracownicy Centrum. Koncert galowy XVI Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie odbył się 7 sierpnia w romantycznej scenerii nad jeziorem Czos pod patronatem Senatu RP.

Halina PROWALSKA.

Boże, wiekuisty Pasterzu i Rządco całego świata, wysłuchaj modlitwy swojego ludu i przyjmij do wiecznej chwały
KS.FRANCISZKA I KS.JÓZEFA,
którzy mieli udział w świętej służbie kapłańskiej Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. Amen.
Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci.

18 września w naszym Kościele p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego odbyła się Msza święta ku pamięci
KS.PRAŁATA FRANCISZKA KRAJEWSKIEGO I KS.JÓZEFA JĘDRZEJEWSKIEGO,
w której wzięli udział
Ks.Biskup Marcin Trofimiak, Ks.Anatol Szpak, Ks. Władysław Grymski, Ks. Krzysztof Sapalski, Ks. Franciszek Pukajto, Ks. Edward Lojek, Ks.Andrzej Wus, Ks. Roman Burnik, Ks.Roman Stadnik

◆ Z MINIONYCH PUBLIKACJI

W ubiegłą deszczową środę czarniowieccy katolicy żegnali swego księdza Franciszka Krajewskiego, który zmarł na 80-ym roku życia po przewlekłej chorobie.

RDZENNY czarniowczanin, po ukończeniu wydziału teologii w Poznaniu wrócił do ojczystego miasta, żeby pozostać tu na zawsze. W 1936 r. F. Krajewski przyjął święcenia kapłańskie jako ksiądz w kościele czarniowieckim, od tego czasu rozpoczęła się jego niełatwa praca pasterza dusz ludzkich. Młody ksiądz przeżył masową emigrację katolików w słynnym czterdziestym, a następnie również w 1944 roku. Zapewne ksiądz również miał podstawy do tego, żeby wyjechać zagranicę, lecz zamiłowanie do ziemi ojczystej, szacunek do jej ludzi, szczególnie do tych, którzy nie porzucili swojej parafii, przekonywali go: jest potrzebny tutaj. Tych kilka procent

Polaków i nie tylko Polaków, lecz również przedstawicieli i n n y c h narodowości, którzy wyznawali katolicyzm, łączyli się dookoła księdza Krajewskiego, szanowali go za ofiarność swojej sprawie, wysoką samodyscyplinę oraz zdolności administracyjne, a czasem nawet bali się go...

O tym wszystkim mówił w swoim kazaniu ksiądz Jan Olszański z Manikowca obwodu chmielnickiego. Była to

homilia nad grobem Franciszka Krajewskiego. Pożegnać się ze swoim

bratem w Chrystusie przyjechało 40 księży prawie ze wszystkich kościołów działających na Ukrainie, byli nawet kapłani z Polski.

– Kiedy byliśmy na pogrzebie księdza Jędrzejewskiego, poprzednika Krajewskiego, – przypominał sobie J. Olszański, – nie mogliśmy tego uczynić jak się należy. Nie zezwolono na ubranie odpowiednich strojów kapłańskich, musieliśmy szybko przejechać przez miasto, żeby mieszkańcy Czarniowca nie domyślili się kogo wzięli w katafalku. A dzisiaj dzięki tym przemianom, do których doszło w naszym życiu, możemy z godnością powiedzieć zmarłemu swoje „wybacz!”

W wyśmienitym po same brzegi kościele ludzie płakali, bo wiedzieli, że u Franciszka Krajewskiego jest za co prosić

przebaczenie. Za czasów radzieckich przez władze lokalne przemocą został usunięty z kościoła. Zmuszony był pracować ochroniarzem na jednej z fabryk miasta, lecz ta niesprawiedliwość nie załamała go. Jego charakter stał się wzorcem męstwa i wytrwałości ducha dla parafian. Nie wstydził się prostej pracy i wierzył, że kiedyś wróci do swoich parafian. A kiedy zmarł jego poprzednik, jednak wrócił do kościoła.

54 lata pracował Franciszek Krajewski w kościele rzymskokatolickim. I wszystkie te lata w jednym kościele – wśród swoich ludzi, w duszach których będzie żył, dopóki będzie żyła wiara i będzie stał kościół czarniowiecki.

Antonina TARASOWA.

Gazeta „Wilna besida”, Nr 32 z dnia 26 września 1990 roku.

Na zdjęciu: Ks. Prałat Franciszek Krajewski sprawuje Mszę świętą nad grobem zmarłego Ks. Jędrzejewskiego w 1970 r.

Zdjęcie z prywatnego archiwu.

Ostatnie „wybacz”

18 września, o godz. 12.00, w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Czerniowcach, rozpocznie się Msza św. dziękczynna z okazji 40-lecia śmierci ks. Józefa Jędrzejewskiego (1911-1970) i 20-lecia śmierci ks. Franciszka Krajewskiego (1910-1990) – długoletnich kapłanów rzymskokatolickich, dzięki którym została zachowana duchowość Polaków i wiernych innych narodowości na Bukowinie, Pokuciu i Podolu. W obchodach będą uczestniczyć duchowni i wierni z Ukrainy, jak również z zagranicy.

Na prośbę „Kuriera Galicyjskiego”, osoby tych duszpasterzy przybliży Czytelnikom kanclerz kurii Archidiecezji Lwowskiej ks. Władysław Grymski, który też pochodzi z Czerniowiec.

ks. WŁADYSŁAW GRYMSKI

Ksiądz Franciszek Krajewski urodził się 14 grudnia 1910 roku w Czerniowcach. Kiedy to miasto zajęła Rumunia, mały Franciszek zmuszony był chodzić do liceum rumuńskiego nr 1 „Aron Pumnul”, ponieważ polskie było już zamknięte. Program nauki był bardzo bogaty, ale nacjonalizm rumuński dawał się we znaki mniejszościom narodowym, dlatego w roku 1928 Franciszek Krajewski przeniósł się do Lwowa. Tam został przyjęty 1 września 1928 roku do gimnazjum numer 6 im. Śt. Staszica. Maturę zdał w roku 1931. Od młodych lat, Franciszek chciał być księdzem, toteż we Lwowie mieszkał w małym seminarium duchownym, którego rektorem był ks. Bartłomiej Szulc CM. W owych czasach, Czerniowce zostały oddzielone od Archidiecezji Lwowskiej i przyłączone do diecezji Jasskiej w Rumunii. Wika-riusz generalny ks. Adalbert Grabowski CM, skierował Franciszka Krajewskiego do seminarium duchownego w Gnieźnie. Tam skończył młodszy filozofię, a w Poznaniu – teologię. Po ukończeniu studiów, Franciszek Krajewski postanowił wrócić na Bukowinę. Świecenia kapłańskie otrzymał 12 lipca 1936 roku, w kościele pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Czerniowcach. Udzielił mu ich biskup Michał Robu, ordynariusz diecezji Jasskiej. Po święceniach, Franciszek Krajewski dwa lata był wikariuszem w Suczawie oraz katechetą w szkołach ludowych. Ponadto, pełnił funkcję prezesa Czytelnicy Polskiej oraz Akcji Katolickiej. Później pracował jako duszpasterz w Kiszyniowie. Po rozpoczęciu drugiej wojny światowej powrócił na Bukowinę.

W sierpniu 1940 roku armia sowiecka wkroczyła do Czerniowiec. Do klasztoru Sióstr Marianek przyszła komisja i zażądała natychmiastowego opuszczenia pomieszczeń klasztornych. Siostrom przyszli z pomocą ks. Franciszek Krajewski i ks. Jan Nowacki. Siostra Amalia Żukowska, w swoich Wspomnieniach 1886-1948, tak opisuje zaangażowanie ks. Franciszka Krajewskiego: „[...] Pozwolono nam zabrać rzeczy. Nie było mowy o zabranii wszystkich, bo ani nie było możliwości, ani też miejsca do ich umieszczenia. Zabierało się tylko urządzenie kapliczne, osobiste rzeczy sióstr i żywność. [...] Ks. Krajewski i ks. Nowacki rozbierali ołtarz, a co się nie dało – to rozpiłowali. [...] Rozbierano ołtarz, przenoszo-

no na kurs do domku parterowego w podwórzu, a ławki i większe części ołtarza przewożono do Kościoła OO. Jezuitów.

[...] Ze szczególną wdzięcznością muszę wspomnieć o ks. Krajewskim, który z nadzwyczajnym poświęceniem, przez cały dzień, na własnych barkach przenosił ciężkie kawałki – 2 stoły i 3 szafy razem z siostrami.

Ksiądz Franciszek Krajewski, wraz z innymi kapłanami, brał także aktywny udział w akcji ratowania Żydów. W swoim Curriculum Vitae pisze tak: „Mogę jeszcze dodać, że w roku 1941 pracowałem dla Czerniowieckich Żydów – izraelitów. Gdy Rumuni zaganiali ich do getta i na rozkaz hitlerowców – zabijali lub wywozili do łagrów w Transnistrii, zgłaszali się do mnie Żydzi intelektualiści, by ich ochrzcić i wystawić im metryki katolickie. Miałem więc polecenie zorganizowania dla nich kursów katechetycznych i kilku ochrzciłem. Ponieważ władze cywilne nie dawały zezwolenia na zmiany kultu religijnego, miałem znów awanturę z rumuńską prokuraturą...”. Dopiero po interwencji Nuncjusza Apostolskiego w Bukareszcie abp Andrzeja Casulo i ordynariusza diecezji Jasskiej bp Michała Robu, udało się powstrzymać zbrodnię, dokonywaną na osobach narodowości żydowskiej. O sukcesie duchowieństwa rzymskokatolickiego w tej sprawie, pisze ks. Krajewski w jednym ze swoich opracowań: „Misja ta przyniosła oczekiwane owoce. Rząd rumuński zgodził się uwolnić ochrzczonych Żydów, którzy zawarli małżeństwa katolickie. Oswobodził i przywracał do pracy specjalistów i uczonych (inżynierów i lekarzy) oraz pozwolił rodzinom wspomagać materialnie wygnanych. Rumuńscy Żydzi byli uratowani, podczas gdy w tym czasie Niemcy mordowali ich w Polsce, tworząc obozy zagłady. Wymordowano Żydów także w Kamieńcu Podolskim i Kijowie”. Wiele lat później, Ks. Franciszek Krajewski, na znak wdzięczności, otrzymał dyplom Honorowego Obroncy prześladowanych Żydów.

W latach 1942-1944 pracował na Transnistrii, gdyż teren ten (między rzekami Dniestr i Bug) został przydzielony pod opiekę diecezji Jasskiej. Podczas pobytu na tym terenie, przez jego ręce dokonał się cud uzdrowienia. W archiwum czerniowieckiej parafii zachowały się własnoręcznie spisane świadectwa Jana Smrekera – człowieka, który doznał łaski uzdrowienia oraz ks. Franciszka Krajew-

Ks. Franciszek Krajewski – apostoł duchowości Bukowiny

skiego – świadka tego cudownego wydarzenia. Oto treść tych listów:

„Urodziłem się w 1881 roku we wsi Uładowka. W 6 lat zmarł mój ojciec. Mieszkaliśmy razem z matką i starszym rodzeństwem. W 1906 roku zacząłem pracować na kolei w Żmerynce. Zabrałem do siebie matkę, mieszkała przy mnie do 1920. W 1920 roku matka zmarła. Ożeniłem się w 1910 roku. Żył z żoną dobrze. W czasie rewolucji wciągnęli mnie do komunistycznej partii, czemu żona sprzeciwiła się. Coraz częściej kłóciłem się z żoną i coraz bardziej odchodziłem od religii. Dzieci były po stronie matki. Okłamawszy żonę, że niosę córkę ochrzcić do kościoła, poniosłem ją do budynku kultury. Jednak żona potajemnie ochrzciła córkę

Ks. Franciszek Krajewski

Ks. Krajewski wraz z dziećmi parafialnymi na wycieczce, 1942 r.

Kiedy przyszedł do pomocy w parafii ks. Wiktor Antoniuk, ks. Franciszek Krajewski rzadko odprawiał Mszę św.

w kościele, po czym w partii zaczęli mnie uważać za zdrajcę. Wmawiali mi w partii, abym wpłynął na zmianę jej poglądów. Żona odpowiedziała: „Szybciej umrze, aniżeli wstąpię do partii”. Namawiali mnie, abym rozszedł się z żoną, czego nie zrobiłem, a za co mnie uważano za zdrajcę partii, ponieważ nie wykonałem ich polecenia. Żona namawiała rzucić partię, ale ja zastanawiałem się. W 1937 roku usunięto mnie z partii. Na początku 1937 roku zachorowałem. Leczyłem się tu w szpitalu, a potem odprawiono mnie do Kijowa. Lekarze uznali chorobę moją za niewyleczalną. Byłem ciężko sparaliżowany. Żona cały czas modliła się do Boga o moje zdrowie. W czasie choroby gorzko żałowałem za popełnione przeze mnie grzechy, a w czasie snu widziałem Pana Jezusa, który kiwał głową. Opowiedziałem o tym żonie. Ona odpowiedziała, że Bóg nie chce mnie zostawić. I z tego czasu „zaczęłem się modlić. Kiedy przyszedł Niemcy, otwarto

cerkwie i kościoły. Przyjechał na kilka dni kapelan wojskowy. Sąsiedzi poprosili go, aby mnie wyspowiadał. Po spowiedzi czułem się lepiej. W końcu maja 1942 roku powiedziano mi, że przyjechał ksiądz i żeby przygotować się do spowiedzi. Dzięki temu, że ksiądz przejeżdżał obok mego domu, sąsiedzi poprosili żeby zabrał mnie do kościoła. Przy pomocy sąsiadów, na kulach, doprowadzono mnie do samochodu. Ksiądz wyspowiadał mnie i przystąpiłem do Komunii św. Po Komunii poczułem się lepiej, wstałem i bez pomocy innych oraz kul poszedłem do domu. Dużo ludzi przychodziło składać mi pozdrowienia. I do teraz z Bożą pomocą pracuję.

Jan Smrekar. 10 kwietnia 1943 r., Żmerynka.

„Dnia 28 maja 1942 roku, kiedy pierwszy raz odwiedziłem Żmerynkę, podjechał ze mną do kościoła sparaliżowany kaleka, Jan Smrekar, kowal, były komunista, partyjny. Na ciężarowy samochód z trudem wsadzało go

kilka osób. W kościele odbył szczerą spowiedź z całego życia i podczas Mszy św. przystąpił pobożnie do Stołu Pańskiego. Do balasek posuwał się z trudem na szczudłach, a po otrzymaniu Komunii św. opuścił szczudła i wstał o własnej mocy. Szczudła pozostały w kościele, a Jan Smrekar poszedł piechotą do domu, niosąc ze sobą poduszkę, na której leżał na samochodzie. Świadków uzdrowienia było przeszło 150 osób zebranych w kościele, a świadkami życia i choroby Smrekera jest cała okolica Żmerynki.

Ks. Krajewski. Żmerynka, 10. 04. 1943 r.”

Po przesunięciu linii frontu, ks. Franciszek Krajewski zmuszony był wycofać się z Transnistrii i wrócić do Czerniowiec. Dojeżdżał z posługą duszpasterską do różnych miejscowości. Pracował razem z ks. Józefem Jędrzejewskim. Mieli do obsługi 16 legalnie zarejestrowanych kościołów i kaplic.

W latach 1956-1957 ks. Franciszek Krajewski regularnie dojeżdżał do kaplicy na Swiatoszynie, w Kijowie. Praca tam została przerwana z powodu „sektantów”, starokatolika Wysoczańskiego. Wiele też wycierpiał ksiądz ze strony miejscowych władz. Zabroniono mu wykonywać funkcje duszpasterskie w kościele. Przez dziesięć lat pracował jako stróż w fabryce.

Po śmierci ks. Józefa Jędrzejewskiego, ks. Franciszka Krajewskiego przywrócono do pracy duszpasterskiej. Sporo kościołów było pozamykanych. Przez wiele lat ksiądz dojeżdżał z nabożeństwami do innych miejscowości, na co potrzebował zgody od władz państwowych.

Ks. Krajewski zmuszony był pracować w trudnych warunkach. Aby uniknąć konfliktów z władzami, sakramentów świętych udzielał potajemnie. Wiele małżeństw zawarło przy zamkniętych drzwiach kościoła. Podobnie wyglądała sytuacja z pierwszą komunią.

Na uroczystość pięćdziesięciolecia kapłaństwa Franciszka Krajewskiego przyjechało wielu księży. Władze jednak zabroniły im odprawiać Mszę św. Zmuszeni oni byli więc stać nie przy ołtarzu, a z wiernymi. Mimo różnych trudności, wielu ludzi przyszło aby złożyć księdzu życzenia.

W ostatnich latach życia, ks. Franciszek Krajewski był już bardzo schorowany. Nogi odmawiały mu posłuszeństwa. Podczas odprawiania Mszy świętej, dwóch ministrantów przytrzymywało go, pomagało też schodzić po schodach. Kiedy przyszedł do pomocy w parafii ks. Wiktor Antoniuk, ks. Franciszek odprawiał już rzadko. Uczestniczył jedynie, siedząc na krześle przy ołtarzu.

Ks. Franciszek Krajewski zmarł 16 września 1990 roku. Na pogrzeb przyjechało bardzo wielu księży i sióstr zakonnych. Kazanie pogrzebowe wygłosił ksiądz Jan Olszański, późniejszy biskup diecezji kamieniecko-podolskiej. Orszak pogrzebowy przeszedł ulicami miasta do cmentarza przy ul. Ruskiej, gdzie ksiądz został pochowany.

(cdn.)

Witamy Olega i Iwanę SLUSARÓW

z okazji urodzenia córeczki!
Życzymy dużo
zdrowia dla nowo-
narodzonej i
jej rodziców oraz wiecznej miłości i
oczekiwacie jeszcze i syneczka!

Sałatką i jeszcze raz sałatka

...grecka

Składniki: kapusta pekińska, spory ogórek zielony, dwa pomidorki, pół kostki sera feta, -dwa ząbki czosnku, oliwa z oliwek, pieprz, sól, papryka słodka.

Przygotowanie: Pekińską kapustę kroimy (szatkujemy), serek feta kroimy w kostkę, ogórki obieramy i kroimy w kostkę, pomidorki kroimy w kostkę. Wrzucamy wszystko do miski. Obieramy czosnek i ścieramy go na tarce na najmniejszych oczkach. Do kubeczka wlewamy kilka łyżek oliwy, dodajemy czosnek, pieprz, paprykę, szczyptę soli. Mieszmajemy dobrze i wlewamy do sałatki.

...węgierska

Składniki: 60 dag ugotowanych w łupinach ziemniaków, 10 dag marynowanych pieczarek, 2 łyżki zalewy z pieczarek, 100 ml gęstej kwaśnej śmietany, 50 ml oliwy z oliwek, 2 łyżki posiekanego szczypiorku, sól i pieprz do smaku.

Przygotowanie: Obrane z łupin ziemniaki i osączone z zalewy pieczarki pokroić w kostkę. Śmietanę wymieszać z oliwą z oliwek i dwoma łyżkami zalewy (marynaty) z pieczarek. Sosem polać sałatkę. Doprawić solą i pieprzem. Wymieszać. Odstawić w chłodne miejsce na 1/2 godz.

...argentyńska

Składniki: 1/2 kalafiora, 2 marchewki, 1/2 puszki groszku, puszka fasoli czerwonej, z 4-5 ogórków konserwowych, majonez, musztarda, mleko, sól, pieprz.

Przygotowanie: Marchewkę pokroić w dużą kostkę i obgotować. Kalafiora podzielić na małe kawałki 2x2cm i także obgotować. Warzywa muszą być miękkie ale nie rozpadać się. Wrzucić do miski dodać groszek, pokrojone w grubą kostkę ogórki i fasolę (można również dodać kukurydzę konserwową, pokrojoną cebulę). W kubeczku wymieszać 2-3 łyżki majonezu z łyżką musztardy i odrobiną mleka tak, aby przypominało konsystencję kefir. Wymieszać z warzywami.

Господь подарував нам любов

Про свято першого причастя, або першої комунії чула дуже давно від своєї бабусі, яка була ревнатолицкою. А ким вона могла бути, якщо народилася в Чехії і мала маму-німкеню? У нашому родинному альбомі навіть були дуже гарні фотографії, які пристали з Європи бабусині родичі, коли їхні діти вперше прийняли в своє серце Ісуса Христа. На цих світлинах дівчата стояли в довгих білих сукнях і білих віночках, а в руках тримали великі білі воскові свічки. До мене також обов'язково прийшло це свято. Бабуся водила онуків до сільської каплиці й навіть возила до костелу в Чернівці. Але безбожницька радянська влада наказала своїм учителькам говорити малим школярикам, що Бога немає, а для учнів молодших класів придумали жовтеньсько-піонерські організації і заборонили відвідувати богослужіння.

А недавно мені судилося побачити свято першого причастя в рідній Панці Сторожинецького району, яка належить до римсько-католицької парафії святого Архангела Михаїла. Серед першокомуніальних дітей була моя племінниця, яку привела до Господнього дому моя мама. Учасниками цієї пам'ятної події в житті дітей стали не тільки батьки, а й хрещені, рідні тітки і дядьки. Бо то святий обов'язок кожної родини – дбати про духовний розвиток одного покоління. З великими урочистостями вперше прийняли Ісуса в Євхаристії в костелі святого Архангела Михаїла Каріна Іванчак, Данієла Унгуран, Інна Гринчук, Юлія і Михайло Бінювські, Сніжана Крупчак, Богуслава Красовська. До цього хвилюючого дійства вони готувалися цілий рік. Найперше діти мали зрозуміти, що стали на поріг Божого дому і відтепер мусять жити за законами Господа, котрий подарував їм найбільшу любов.

– Кохані, попросіть ваших батьків благословити вас, – звернувся священник у костелі до дітей у білих ангельських оджах, бо батьківське благословення – то великий дар.

– Благослови, мамо, благослови, тату, – промовили першокомуніальні діти, – сьогодні разом з іншими прийняти Христа. На святку хвилину, в радості чи в смутку, хай благословлять нас батьківські руки.

Батьки поклали руки на голови своїм дітям, промовляючи:

– Нехай тебе благословить і береже Бог Отець і Син, і Святий Дух.

Священник прийняв дитячі руки дари, які вони принесли в цей день до Божого престолу, – воскову свічу, квіти, Святе письмо, ікону Святої Марти, вино, воду, хліб. До святкових урочистостей першокомуніальні діти вивчили ширі молитви і піснеспіви на славу Господа, які їм допомагала виконувати сестра Моніка і грала на гітарі. А потім настала хвилююча мить першого причастя, яку священники заповідали пам'ятати протягом усього життя. Нагадуватимуть про цей день і святкові подарунки – посвідчення про перше прийняття Ісуса, Біблія для дітей і білосніжний розарій, які вручили в каплиці. По закінченні богослужіння батьки пригощали всіх dorosliх і малих солодощами. А для дітей, які вперше причастилися, настав білий тиждень. Шість днів підряд вони ходили в урочистих білих шатах на вечірню молитву...

Людмила ЯНУШЕВСЬКА.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВІДКРИВАЄ МАГІСТЕРСЬКУ ПРОГРАМУ З ЖУРНАЛІСТИКИ

Право вступати на програму мають випускники бакалаврату та магістратури гуманітарного і соціально-економічного спрямування. Тривалість програми – 2 роки (4 семестри). Форма навчання – стаціонар.

Магістерською програмою з журналістики Український католицький університет запроваджує в Україні європейську модель підготовки магістрів-журналістів на основі синтезу журналістського фаху з базовою освітою в гуманітарних і соціально-економічних науках.

Випускники матимуть змогу здобути практичні знання і навички, потрібні в журналістській професії. Вони отримають ширше теоретичне бачення того, чим є медіа в суспільстві, які виклики постають перед ними у країні в час переходу до повноцінної демократії, чим медіа мають бути в зрілій демократичній державі, на які міжнародні стандарти і взірці варто орієнтуватися в сучасній журналістській практиці.

На магістерську програму з журналістики прийматимуть 30 осіб в рік. Учасники програми зможуть поглибити розуміння української специфіки взаємостосунків медіа і влади, медіа і економіки, медіа і права, медіа і суспільства на тлі порівняльного аналізу місця медіа у суспільному житті країн Центральної і Східної Європи.

Український католицький університет пропонує альтернативний підхід до вишколу фахівців-практиків у сфері медіа, який відповідає вимогам сучасної європейської журналістики, потребам ринку та суспільному запиту на відповідальних і чесних журналістів. Випускники програми будуть володіти на фаховому рівні англійською мовою.

Зарахування абітурієнтів проходитиме за результатами таких вступних випробувань:

1. Іноземна мова.
2. Письмовий іспит зі спеціальності.
3. Творчий доробок.
4. Співбесіда.

Прийом документів триватиме від 01 жовтня до 10 листопада 2010 року. Вступні іспити – 15-25 лис-

топада 2010 року. Навчання розпочинається 31 січня 2011 року.

Навчальний план магістерської програми з журналістики УКУ містить такі блоки дисциплін: вступ до журналістики: місія, виклики, перспективи професії; медіа і мораль; західна цивілізація; новітня українська журналістика: християнська духовність у постмодерну добу; історія ідей; церква і соціальна комунікація.

2. Фахові дисципліни, зорієнтовані на глибокий аналіз сучасних процесів в медіа-просторі, вони покликані допомогти слухачам-магістрам отримати належні знання та вміння й фахово себе зреалізувати в політичній, економічній, релігійній, економічній журналістиці, а саме за спеціальностями: **сучасна масова культура: цінності, ідентичності, практики; медіакритика; медіапсихологія; медіариторика; західні моделі журналістики; медіадискурс/медіанаратив; соціологія медіа; Інтернет-журналістика; журналістське розслідування; есеїстика; медіа і політика; медіа і релігія; медіа і культура; медіа і економіка.**

3. Концепція навчального плану передбачає наявність дисциплін, які знайомлять студентів з поглядами Церкви на сферу соціальної комунікації і медіа, дають основи християнського світогляду, зокрема: християнська духовність у постмодерну добу; церква і соціальна комунікація.

4. Практична підготовка магістрів буде спрямована на підготовку універсального журналіста. Упродовж навчання кожен студент матиме змогу отримати ґрунтовні теоретичні та практичні знання з теле-, радіо-, Інтернет- та газетно-журнальної журналістики.

Навчальний процес забезпечуватимуть викладачі-науковці та журналісти-практики зі Львова, Києва, Харкова, Варшави, Праги, Лондона, Нью-Йорку.

Магістерська програма з журналістики Українського Католицького Університету функціонуватиме за сприяння Фонду розвитку українських ЗМІ Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні.

GAZETA POLSKA Bukowiny

«Газета польська Буковини»

Реєстр. св-во серія ЧЦ №346-26р

Засновник:

Чернівецьке обласне Товариство
польської культури
ім. А.Міцкевича

Видawca:

Redakcja czasopisma «Bukowina».

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договiрна.

За treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Katarzyna DROZDEK
Orest KLAJNYK

Anna KYSEŁYCZUK
Maria MALICKA
Gizela SZENDEROWA
Walentyna WYSZNIAK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukrainka 22 p. 22.

Адреса редакції: 58000 м. Чернівці,
вул.Українська, 22, к.22.

Tel. : 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Andrzej Goruk,
Piotr Żukowski,
Oleg Slusar,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza
oraz «Gazety Polskiej Bukowiny» www.bukpolonia.cv.ua